

Dembek Bernard Franciszek

Data urodzenia: 1878

ksiądz katolicki, biskup sufragan łomżyński, działacz społeczny i narodowy, członek zwyczajny Towarzystwa Naukowego w Toruniu w l. 1903–1937.

Urodził się w Bartodziejach (ob. dzielnica Bydgoszczy). Jako kleryk sądzony był w „procesie toruńskim” 1901 r. z uwagi na swoją działalność filomacką. Świecenia kapłańskie uzyskał w 1903 r., a osiem lat później objął parafię w Nawrze. Oprócz działalności duszpasterskiej był czynnym działaczem Towarzystwa Czytelni Ludowych, którego zadaniem była walka z germanizacją za pomocą czytelnictwa. Obejmował wiele stanowisk, był m.in. prezesem komitetu TCL na pow. toruński w l. 1911–1918 oraz równolegle członkiem Zarządu i Rady Głównej TCL w Poznaniu w l. 1911–1930. Działał w polskim ruchu wyborczym jako zastępca prezesa Rady Ludowej w Chełmży oraz delegat na Sejm Dzielnicowy w Poznaniu w 1918 r. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości został proboszczem parafii pw. św. Mikołaja w Grudziądzu w 1920 r., gdzie zaangażował się w rozwój moralny i repolonizację miasta. Należał do Rady Miejskiej, Szkolnej, Szpitalnej i Towarzystwa Upiększania Miasta. W 1930 r. papież Pius XI mianował go biskupem tytularnym Troady i sufraganem łomżyńskim.

Literatura:

1. Mross H., *Dembek Bernard Franciszek*, [w:] *Słownik biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego*, t. 1, red. S. Gierszewski, Gdańsk 1992, s. 309–310.
2. Nitecki P., *Biskupi kościoła w Polsce: słownik biograficzny*, Warszawa 1992, s. 47.

3. Partyka B., *Dąbrowski Walenty*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. 5, red. W. Konopczyński, Kraków 1939-1946, s. 61-62.

Karol Walczak